

HAKEM KARARI

Başvuru No : UCM-2025-00084

Karar Tarihi : 12.08.2025

1. Taraflar

Şikâyetçi : *****

Temsilcisi : *****

Şikâyet Edilen : -Münfesi- *****

2. Alan Ad(lar)ı : <basak.com.tr>

3. Usul

Başvuru, Uyuşmazlık Çözüm Merkezine (Merkez olarak anılacaktır) 17.07.2025 tarihinde yapılmıştır. Merkez ertesi gün, İnternet Alan Adları Uyuşmazlık Çözüm Mekanizması Tebliğinin (Tebliğ olarak anılacaktır) 8. maddesi uyarınca şikâyet edilene uyuşmazlıkla ilgili bilgilendirme yapmıştır. Şikâyet edilen herhangi bir cevap vermemiştir. Merkez, Tebliğ'in 11. maddesi uyarınca 28.07.2025 tarihinde Dr. Melikşah ÇIRAKOĞLU'nu tek hakem olarak belirlemiş ve hakeme bildirimde bulunmuştur. Hakem aynı gün İnternet Alan Adları Yönetmeliğinin (Yönetmelik olarak anılacaktır) 26/2 hükmü uyarınca; bağımsızlık ve tarafsızlık beyanında bulunmuş ve çalışmaya başlamıştır.

4. Olaylar

Şikâyetçi bir tüzel kişidir. Şikâyetçi, mevcut durumda koruması devam eden birden fazla "başak" markasının sahibidir. Uyuşmazlığa konu alan adı <basak.com.tr> şikâyet edilen tarafından 30/09/1998 tarihinde tahsis ettirilmiştir. Söz konusu alan adına ulaşılmaya çalışıldığında herhangi bir sonuca ulaşılamamaktadır.

5. Tarafların İddia ve Cevapları

5.1. Şikâyetçinin İddia ve Talepleri

Şikâyetin konusunu <basak.com.tr> alan adı oluşturmaktadır. Şikâyetçi başvuru dilekçesiyle sunduğu bilgi ve belgelerde, şikâyet konusu alan adında yer alan ibarenin kendilerine ait tescilli ve tanınmış marka ile aynı olduğunu; aynı ibarenin yer aldığı birden fazla alan adının kendileri tarafından tahsis ettirildiğini; alan adını tahsis ettirenin 10 yıl önce fesih olduğunu, böylece şikâyet konusu alan adı ile ilgili yasal bir hak ya da bağlantısının kalmadığını; şikâyet konusu alan adının başkaları tarafından kullanılmasının şikâyet edilen tarafından engellendiğini iddia etmektedir.

Şikâyetçi, şikâyet konusu alan adının kendisine devrini talep etmektedir.

5.2. Şikâyet Edilenin Cevap ve Talebi

Şikâyet edilen herhangi bir cevap vermemiştir.

6. Değerlendirme

6.1. Değerlendirmede Göz Önünde Bulundurulacak Kriterler

İnternet Alan Adları Yönetmeliğinin 25.maddesinin ilk fıkrası uyarınca, aşağıdaki koşulların birlikte gerçekleşmesi hâlinde şikâyetçi tarafından bir alan adının iptali veya devri talep edilebilir:

- i) Uyuşmazlık konusu alan adının, sahip olunan ya da ticarete kullanılan marka, ticaret unvanı, işletme adı ya da diğer tanıtıcı işaretlerle benzer ya da aynı olması (benzerlik kriteri),
- ii) Alan adını tahsis ettiren tarafın bu alan adı ile ilgili yasal bir hakkı ya da bağlantısının olmaması (yasal hak veya bağlantı kriteri),

iii) Bu alan adının alan adı sahibi tarafından kötü niyetle tahsis ettirilmesi veya kullanılması (kötü niyet kriteri). Şikâyetçi iddiasını ispat etmekle yükümlüdür.

6.2. Benzerlik Kriteri

Yönetmeliğin 25/1-(a) hükmü uyarınca, alan adı uyuşmazlıklarında alan adının devri ya da iptali için aranan ilk husus; uyuşmazlık konusu alan adının sahip olunan ya da ticarete kullanılan marka, ticaret unvanı, işletme adı ya da diğer tanıtıcı işaretlerle benzer ya da aynı olmasıdır.

Uyuşmazlığın konusunu <basak.com.tr> alan adı oluşturmaktadır. Şikâyetçi, şikâyet konusu alan adı ile aynı markaya sahiptir. Bu itibarla, şikâyetçinin iddiasına ilişkin değerlendirilen ilk koşul açısından benzerlik kriterinin sağlandığı kanaatine varılmıştır.

6.3. Yasal Hak veya Bağlantı Kriteri

Yönetmeliğin 25/1-(b) hükmü uyarınca; alan adı uyuşmazlıklarında alan adının devri ya da iptali için aranan ikinci kriter, alan adını tahsis ettiren tarafın bu alan adı ile ilgili yasal bir hakkı ya da bağlantısının olmamasıdır.

Genel üst seviye alan adlarına ilişkin uluslararası uyuşmazlıkların çözümü kapsamında hakemler, menfi vakıa ispatının göreceli zorluğuna dikkat çekmişlerdir. Bu nedenle şikâyetçi tarafından ilk bakışta haklı görünen yasal hak ve bağlantı iddiasının ortaya konulması hâlinde, şikâyet edilenin alan adı ile ilgili yasal hak veya bağlantısını ispat etmesi aranmaktadır. (*Neusiedler Aktiengesellschaft v. Vinayak Kulkarni WIPO Case No. D2000-1769*)

Şikâyetçi, şikâyet konusu alan adı ile aynı markaya sahiptir. Bu nedenle şikâyet konusu alan adının kullanımı konusunda şikâyetçinin yasal bir hak veya bağlantısı olduğunun kabulü gerekir. Bu durum karşısında, şikâyetçinin markası ile aynı olan alan adının bir başkası tarafından kullanımının yasal hak veya bağlantı kriterini sağlamadığı konusundaki savının, ilk bakışta haklı görünen (*prima facie*) bir iddia olduğu sonucuna varılmıştır. Bu halde ispat yükü şikâyet edilene geçecek ve şikâyet edilenin bu alan adı ile ilgili yasal bir hakkı ya da bağlantısı olduğunu ortaya koyması gerekecektir.

Uluslararası alanda yasal hak veya bağlantı varlığının tespit edilebilmesi için aşağıdaki kriterler göz önünde bulundurulmaktadır:

i) Uyuşmazlığa ilişkin bildirim yapılmadan önceki dönemde, alan adı tahsis edilen kişinin alan adı veya alan adına tekabül eden bir ismi iyi niyetli olarak mal veya hizmetlerin sunumuna yönelik mevcut kullanımı veya ispatı mümkün bir kullanım hazırlığının olması,

ii) Alan adı tahsis edilenin (birey, ticari kuruluş veya diğer bir yapı olarak), herhangi bir ticaret markası veya hizmet markası olmamasına rağmen alan adı ismiyle biliniyor olması veya

iii) Uyuşmazlığa konu marka veya hizmet markasının ticari bir kazanç amacıyla tüketicileri yanlış şekilde yönlendirmek veya markayı veya hizmet markasını kötülemek amaçlarıyla kullanılmaksızın, alan adının meşru ticari olmayan veya adil bir kullanımının olması. [*Internet Corporation for Assigned Names and Numbers Uniform Dispute Resolution Policy - İnternet Tahsisli Sayılar ve İsimler Kurumu Alan Adı Uyuşmazlıklarının Yeknesak Çözüm Politikası ("UDRP") 4(c)*]

Şikâyet edilen ise herhangi bir cevap vermemiş ya da savunma da bulunmamıştır. Neticede, yapılan değerlendirmeler sonucunda şikâyet edilenin şikâyet konusu alan adı ile ilgili bir yasal hak veya bağlantısının bulunmadığı kanaatine ulaşılmıştır.

6.4. Kötü Niyet Kriteri

Yönetmeliğin 25/1 (c) hükmü uyarınca, alan adlarının devri veya iptali taleplerinde şikâyetçi tarafından ispat edilmesi gereken son durum, uyuşmazlığa konu alan adının şikâyet edilen tarafından kötü niyetli tahsis ettirilmesi veya kullanımıdır.

Bununla birlikte, hükümde yer verilen koşulun yerine getirilmesi için kötü niyetli tahsisin veya kullanımın biri yeterli olup iki faaliyet aynı anda aranmamaktadır. Tebliğ'in 19. maddesinde ifade edilen kötü niyetle tahsis ettirilme veya kullanılma olarak değerlendirilebilecek durumlar tahdidi olmayan şekilde sayılmıştır.

Sayılan durumlar:

i) Şikâyet konusu internet alan adının, ticaret veya hizmet markası, ticaret unvanı, işletme adı veya kişi adı ya da diğer tanıtıcı işaretin sahibi olan şikâyetçiye veya şikâyetçinin ticari olarak rekabette bulunduğu tarafa, bu internet alan adının belgelenmiş tahsis masraflarını ve yatırım maliyetini aşan miktardaki bir meblağ karşılığında satma veya devretme amacıyla tahsis ettirilmiş olması,

ii) Şikâyet konusu internet alan adının, ticarete kullanılan marka, ticaret unvanı, işletme adı ya da diğer tanıtıcı işaretin sahibinin, bu marka, unvan, ad ya da işareti internet alan adında kullanmasını engellemek amacıyla tahsis ettirilmiş olması,

iii) Şikâyet konusu internet alan adının, esasen ticari rakiplerin işlerine ya da faaliyetlerine zarar vermek amacıyla tahsis ettirilmiş olması,

iv) Uyuşmazlık konusu internet alan adının, ticari kazanç elde etmek amacıyla, şikâyetçinin sahibi olduğu ticarete kullanılan marka, ticaret unvanı, işletme adı ya da diğer tanıtıcı işareti ile benzerlik sağlayarak karışıklık meydana getirmek suretiyle internet kullanıcılarının internet alan adının internet sitesine veya herhangi bir internet sitesine yönlendirilmesi amacıyla bu internet alan adının kullanılması.

Bu kapsamda yapılan incelemelerde ilk olarak şikâyet edilenin herhangi bir cevap vermemesi ya da savunma yapmaması kötü niyet bakımından değerlendirilmiştir. Şikâyet edilenin, hakkında yapılan şikâyete cevap vermemesi ilk görünüşte kötü niyet ispatı olarak değerlendirilemezse de şikâyet edilenin bu tavrı somut uyuşmazlığa ilişkin yapılan genel değerlendirmede dikkate alınmalıdır. (*Mehmet Özer v. Bilisima Bilgi Teknolojileri Ltd. Sti - WIPO Case No. D2016-0660*) Bu noktada şikâyet edilen, hangi faaliyetlerinde söz konusu alan adını kullanacağını ifade etmemiş; konuya ilişkin herhangi bir bilgi ya da belge sunmamıştır.

Öte yandan şikâyet edilenin uyuşmazlık konusu alan adını pasif olarak elde bulundurması bakımından da bir değerlendirmenin yapılması gerekmektedir.

Konuya ilişkin uluslararası alandaki yerleşik içtihadı bakıldığında; her bir somut olay açısından farklı değerlendirmelerde bulunulabileceği ifade edilmekle birlikte, "yakında geliyoruz, yakında açılacaktır" gibi ifadelerin ya da boş bir web sayfasının tahsis edilen alan adında yer almasının; söz konusu alan adının pasif bir şekilde elde tutulduğu yönündeki değerlendirilmelere engel olmayacağı kabul edilmektedir.

Ayrıca pasif elde tutma bakımından şu hususların dikkate alınması önerilmektedir:

- i) Şikâyetçiye ait markanın ayırt ediciliğinin ve itibarının derecesi,
- ii) Şikâyet edilenin cevap verip vermemesi ve uyusmazlık konusu alan adını mevcut iyi niyetli kullanımına ya da bu şekildeki kullanım planlamasına ilişkin delil getirebilmesi,
- iii) Şikâyet edilenin kimliğini gizlemesi ya da doğru olmayan iletişim bilgilerine yer vermesi,
- iv) Tahsis edilen alan adını iyi niyetli kullanım ihtimalindeki mantıksızlık. (WIPO *Jurisprudential Overview 3.0, Section 3.3*)

Bu kapsamda yapılan değerlendirmelerde; şikâyet edilenin şikâyetçiye ait markada ve halihazırda şikâyetçinin kullandığı alan adında yer alan ibareleri birebir aynı şekilde tahsis ettirdiği görülmektedir., Yaklaşık otuz yıldır şikâyetçi tarafından kullanılmakta olan söz konusu marka, yaklaşık yirmi yıldır şikâyetçi adına tescilli durumdadır. Şikâyetçinin söz konusu marka ile ülkemiz çapında tanınır olduğu görülmektedir.

Şikâyet edilenin ise, tahsis edilen alan adını mevcut iyi niyetli kullanımına ya da bu şekildeki kullanım planlamasına ilişkin herhangi bir delil sunmadığı ifade edilmelidir. Yine yukarıda belirtildiği üzere, şikâyet edilen uyusmazlık hakkında herhangi bir cevap vermediği ya da savunmada bulunmadığı da dikkate alınmıştır. Şikâyet edilen, on yılı aşkın süredir münfesih olmasına ve şikâyet konusu alan adını herhangi bir faaliyeti için kullanmamasına rağmen, halihazırda bu alan adını tahsis ettiren konumunda olmaya devam etmektedir. Bu durum ise, şikâyet edilen dışındakilerin söz konusu alan adını faaliyetleri ile ilgili olarak kullanabilmelerine engel olmaktadır. Neticede şikâyet edilenin şikâyet konusu alan adını pasif şekilde elinde tuttuğu değerlendirilmektedir.

Sonuç olarak uyuşmazlık kapsamındaki bilgi ve belgelerin bir bütün olarak değerlendirilmesi neticesinde; şikâyet edilenin uyuşmazlık konusu alan adını kötü niyetle elinde bulundurduğu yönünde bir kanaate ulaşılmıştır.

7. Karar

Yukarıda açıklanan hususlar, sunulan bilgi ve belgelerle ilgili mevzuat, içtihat ve yargı kararları kapsamında yapılan değerlendirmeler neticesinde, şikâyet başvurusunda Yönetmeliğin 25/1 hükmünde sayılan şartların bir arada gerçekleştiğine ve Yönetmeliğin 27. maddesi gereğince şikâyetçinin talebinin kabul edilerek <basak.com.tr> alan adının şikâyetçiye devrine karar verilmiştir.

Doktor Öğretim Üyesi

Melikşah ÇIRAKOĞLU

Hakem

(e-imzalıdır)

